

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Kremského a Tomáša Lehotského

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
(tlač 156)

1. V čl. I bod 1 znie:

„1. V § 3b odseky 5 a 6 znejú:

„(5) Výrobca elektriny s právom na podporu si nemôže pre zariadenie na výrobu elektriny uplatniť právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo e) počas obdobia omeškania s úhradou evidovaných nedoplatkov voči daňovému úradu, colnému úradu, s úhradou evidovaných nedoplatkov na poisťovníu na sociálne poistenie a evidovaných pohľadávok po splatnosti zo strany zdravotnej poisťovne podľa osobitných predpisov.^{9d)}

(6) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) na svojom webovom sídle zverejňuje a aktualizuje vždy k poslednému dňu mesiaca zoznam výrobcov elektriny a ich zariadení s uvedením obdobia, počas ktorého si dotknutí výrobcovia elektriny s právom na podporu nemôžu uplatniť právo na podporu podľa odseku 5. O zaradení zariadenia na výrobu elektriny do zoznamu podľa predchádzajúcej vety úrad informuje zúčtovateľa podpory a dotknutého výrobcu elektriny s právom na podporu bez zbytočného odkladu, najneskôr do 10 dní od zaradenia do zoznamu.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9d znie:

„^{9d)} § 170 ods. 21 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 25 ods. 5 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z.

Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 9e a 9f sa vypúšťajú.“.

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví má podľa navrhovaného odseku 6 zverejňovať a priebežne aktualizovať zoznam výrobcov elektriny a ich zariadení, pre ktoré sa neuplatňuje podpora doplatkom alebo príplatkom z dôvodu omeškania výrobcov elektriny. Na

tento účel by mal mať úrad prístup k aktuálnym daňovým a odvodovým informáciám o výrobcov elektriny, ktoré v súčasnosti nemá. Ustanovením §3b ods. 5 písm. a) až c) sa zosúladuje navrhované znenie so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a so súčasne platným systémom elektronického zverejňovania údajov na webovom sídle www.oversi.sk.

Spôsob overovania plnenia daňových a odvodových povinností sa týka približne 2500 výrobcov elektriny. Takýto rozsah údajov o výrobcov elektriny nie je možné na účely dodržania účelu zákona denne sledovať a vyhodnocovať zo strany úradu individuálne, úrad nimi nedisponuje ani nedisponoval. Je to možné iba prostredníctvom príslušných informačných systémov (www.oversi.sk), ktorých údaje sú verifikované a aktualizované. Z aplikačnej praxe jednoznačne vyplynulo, že z celkového počtu 2500 výrobcov elektriny žiaden z viac ako 100 výrobcov elektriny, ktorým právo na podporu doplatkom zaniklo podľa doterajšieho §3b ods. 5 a 6 zákona č. 309/2009 Z. z., túto skutočnosť od roku 2014 do roku 2020 neoznámil úradu ani zúčtovateľovi podpory (prevádzkovateľovi distribučnej sústavy) a doplatok poberal nezákonne naďalej aj niekoľko rokov, pričom opakovane robil voči úradu aj zúčtovateľovi podpory úkony smerujúce k uplatneniu podpory doplatkom.

Navrhovaná úprava zabezpečuje plnenie účelu zákona, je vo verejnom záujme, chráni verejné financie, nie je diskriminačná voči žiadnemu výrobcovi elektriny, nezasahuje ani nesprísňuje osobitnými zákonmi ustanovené lehoty na riadnu úhradu daní a odvodov. Dôvodom úpravy je, že podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou je uhrádzaná z verejných zdrojov, náklady na ňu uhrádzajú všetci odoberatelia elektriny vrátane domácností v koncových cenách elektriny, pričom umožňuje výrobcovi elektriny 15 rokov pôsobiť na trhu s elektrinou mimo bežného konkurenčného prostredia a za garantované výkupné ceny elektriny, ktoré pri dodržaní zákonných pravidiel a rozumnom správaní sa výrobcu elektriny plne pokrývajú jeho náklady a zabezpečujú zisk. Toto je výrazný rozdiel v porovnaní s výrobcami elektriny, ktorých výroba elektriny nie je podporovaná a ich podnikanie a ekonomické fungovanie zásadne ovplyvňuje konkurenčné prostredie na trhu s elektrinou

a vývoj trhových cien elektriny, bez akejkoľvek zákonnej garancie návratnosti investície a zisku.

2. V čl. I bod 2 znie:

„2. V § 3b ods. 7 sa slová „Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“)“ nahrádzajú slovom „Úrad“.“.

Odôvodnenie:

Odsek 7 sa navrhuje nevypustiť a ponechať v doterajšom znení len s malou legislatívno-technickou úpravou. Je potrebné, aby výrobcovia elektriny a ich zariadenia na výrobu elektriny, ktorým právo na podporu zaniklo, boli evidovaní v zozname, ktorý vedie a zverejňuje úrad na účely podpory podľa predmetného zákona.

Ustanovenie §3b totiž rozlišuje viaceré spôsoby straty a zániku podpory, pričom návrh novely zákona sa týka len straty podpory z dôvodov podľa odseku 5, a to daňových a odvodových povinností. K zániku práva na podporu môže prísť taktiež z dôvodov opakovaného porušenia technických a obchodných podmienok výstavby a prevádzky zariadení na výrobu elektriny podľa §3b ods. 2 a 3.

3. V čl. I sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. § 3b sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Počas obdobia omeškania výrobcu elektriny s úhradou nedoplatkov alebo dlžných súm podľa odseku 5 sa na účely preukazovania podpory doplatkom alebo príplatkom cenové rozhodnutie,^{9g)} potvrdenie o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a potvrdenie o pôvode elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou neuplatňujú.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9g znie:

„^{9g)} § 14 ods. 11 zákona č. 250/2012 Z. z. v znení zákona č. 164/2017 Z. z.“.

Nasledujúci bod sa primerane prečísľuje.

Odôvodnenie:

Ustanovuje sa, že cenové rozhodnutie ani potvrdenia o pôvode elektriny, ktoré sú úradom vydané pre výrobcu elektriny a jeho zariadenie na výrobu elektriny, sa neuplatňujú (dočasne nepoužijú) na účely preukazovania práva na podporu doplatkom alebo príplatkom počas doby omeškania výrobcu elektriny s úhradou nedoplatkov alebo dlžných súm, pričom nie je rozhodujúce akú dlhú dobu je výrobca elektriny v omeškaní. Dôvod doplnenia odseku 8 vyplýva z aplikačnej praxe, keď výrobcovia elektriny účelovo namietajú nezmenenú platnosť doterajších cenových

rozhodnutí a potvrzení o původu elektriny a požadují vyplácení podpory v nezmenenej výške. Z dôvodu rýchlosti a hospodárnosti konaní pred úradom a bezodkladného zabezpečenia verejného záujmu a ochrany verejných financií pri vyplácaní podpory doplatkom alebo príplatkom nie je vhodné ani účelné, aby úrad podľa plnenia alebo neplnenia daňových a odvodových povinností výrobcu elektriny priamo nesúvisiacich s regulovanou činnosťou výroby elektriny dočasne a opakovane menil alebo zrušoval doterajšie cenové rozhodnutia a potvrdenia.

4. V čl. I bod 3 znie:

„3. Za §18j sa vkladá §18k, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 18k

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2020

(1) Na zariadenie výrobcu elektriny, ktorému právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo e) vzniklo pred účinnosťou tohto zákona, a ktorý ku dňu účinnosti tohto zákona už nie je v omeškaní s úhradou nedoplatkov alebo dlžných súm podľa § 3b ods. 5 v znení účinnom do 1. novembra 2020, sa ustanovenie § 3b ods. 5 v znení účinnom do 1. novembra 2020 neuplatňuje; pre zariadenie na výrobu elektriny takéhoto výrobcu právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo e) trvá naďalej podľa podmienok podpory výroby elektriny podľa tohto zákona v znení účinnom v čase uvedenia zariadenia na výrobu elektriny do prevádzky.

(2) Podpora podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo e) poskytnutá výrobcovi elektriny s právom na podporu podľa odseku 1 pred účinnosťou tohto zákona sa považuje za podporu poskytnutú v súlade s podmienkami podpory výroby elektriny podľa tohto zákona; poskytnutú podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo e) výrobca elektriny s právom na podporu podľa odseku 1 nevracia. Podporu podľa § 3 ods. 1 písm. c), ktorá výrobcovi elektriny s právom na podporu podľa odseku 1 nebola poskytnutá, poskytne zúčtovateľ podpory do 60 dní od účinnosti tohto zákona.

(3) Na zoznam podľa § 3b ods. 7 zverejnený pred účinnosťou tohto zákona sa neprihliada. Aktualizovaný zoznam podľa § 3b ods. 7 úrad zverejní najneskôr do 30 dní od účinnosti tohto zákona.

(4) Úpravy účinné od 1. novembra 2020 sa vzťahujú na všetkých výrobcov elektriny s právom na podporu a ich zariadenia bez rozlišovania času uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky alebo času ukončenia rekonštrukcie alebo modernizácie technologickej časti zariadenia výrobcu elektriny.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa precizovanie textácie odseku 1 nakoľko môže dochádzať k výkladovým nejasnostiam. Pôvodné znenie návrhu novely predmetného zákona môže totiž navádzať k tomu, že nie len ustanovenie §3b ods. 5, ale

aj podmienky podpory výrobcov vychádzajú zo súčasného znenia zákona. V praxi by takýto výklad mohol mať výrazne nepriaznivý dopad na samotných výrobcov (riziko otvorenia cenových konaní a pod.). O nesprávnosti tohto výkladu síce svedčí znenie dôvodovej správy k predmetnej novele, avšak s ohľadom na vážnosť dopadov takéhoto výkladu je podľa nášho názoru vhodné, aby bolo dané ustanovenie doplnené o jasnú informáciu, že podmienky podpory výroby elektriny pre takéto zariadenie na výrobu elektriny zostávajú zachované podľa znenia tohto zákona účinného v čase uvedenia zariadenia na výrobu elektriny do prevádzky. Taktiež sa mení aj dátum účinnosti vzhľadom na návrh zmeny účinnosti predmetnej novely v čl. II.

Dôvodom predĺženia lehoty v odseku 2 na poskytnutie doplatku alebo príplatku výrobcovi elektriny na 60 dní je ochrana a preklopenie mimoriadnej ekonomickej situácie u zúčtovateľa podpory spôsobená výrazným poklesom trhovej ceny elektriny a pokresom spotreby elektriny v Slovenskej republike s následným výrazným nárastom súm vyplácaných ako doplatkov výrobcovi elektriny, ktorí si neplnili daňové a odvodové povinnosti, by nenapĺňalo určitý preventívny a sankčný účinok ustanovení o zániku podpory a prinieslo by zvýšený tlak na nárast tarify za prevádzkovanie systému uhrádzanej koncovými odberateľmi elektriny.

Dôvodom predĺženia lehoty podľa odseku 3 na 60 dní je dostatočná lehota potrebná na vypracovanie aktuálneho zoznamu zariadení výrobcov elektriny, ktorým podpora doplatkom alebo príplatkom zanikla. Úrad na účely vypracovania zoznamu potrebuje získať údaje od príslušných výrobcov elektriny, Finančnej správy SR, Sociálnej poisťovne a všetkých zdravotných poisťovní, čo si vyžaduje dlhšiu lehotu ako navrhovaných 30 dní.

Dôvodom doplnenia odseku 4 je jednoznačné vymedzenie záväznosti návrhu novely zákona pre všetkých výrobcov elektriny a všetky zariadenia výrobcov elektriny bez ohľadu na čas uvedenia zariadenia na výrobu elektriny do prevádzky alebo ukončenie rekonštrukcie alebo modernizácie technologickej časti zariadenia výrobcu elektriny. Ustanovenie vyplýva z aplikačnej praxe, kedy existujúci výrobcovia elektriny v konaniach pred úradom, v súdnych konaniach a konaniach pred prokuratúrou účelovo napádajú niektoré ustanovenia zákona a namietajú ich neaplikovateľnosť z dôvodu ich

neexistencie v čase uvedenia ich zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky. Novú právnu úpravu akceptujú existujúci výrobcovia elektriny spravidla vtedy, ak je ekonomicky výhodnejšia pre ich podnikanie na trhu s elektrinou.

Taktiež sa mení aj dátum účinnosti vzhľadom na návrh zmeny účinnosti predmetnej novely v čl. II.

5. V čl. II sa slovo „októbra“ nahrádza slovom „novembra“.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na trvanie legislatívneho procesu sa navrhuje posunúť účinnosť novely zákona tak, aby boli dodržané požiadavky a lehoty ustanovené Ústavou Slovenskej republiky [čl. 87 ods. 2 až 4 a čl. 102 ods. 1 písm. o)]. Navrhuje sa teda posunúť účinnosť o jeden mesiac neskôr t. j. od 1. 11. 2020.

Žiadam vyňať na osobitné hlasovanie body 1 až 7 zo spoločnej správy výborov.

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Kremského a Tomáša Lehotského k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 156)

1. PETER KREMSKÝ
2. ERIK NARJAS
3. PETER KONEC
4. Vlado Zychák
5. TOMÁŠ ŠUDÍK
6. JOZEF BUBNAR
7. ĽADOVAN KAZDĽ
8. Dominik Drodal
9. MILAN POTOCKÝ
10. JÁN KROŠČÁK
11. PETER POČUČ
12. Marcel Mihalik
13. Karol Kucera
14. ZITA FLEŠTINSKÁ
15. Peter Liba
16. TOMÁŠ LEHOTSKÝ

Handwritten signatures of the 16 members of the amendment group, corresponding to the list on the left. The signatures are written in blue ink and are arranged vertically, each corresponding to a name in the list.